

SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI
DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

Nr. 11345/2023

26. OCT. 2023

Către: **DOMNUL MARIO OVIDIU OPREA,**
SECRETARUL GENERAL AL SENATULUI

Ref. la: punctele de vedere ale Guvernului aprobate în ședința Guvernului din data de 20 octombrie 2023

Biroul permanent al Senatului

L589, 565, 1, 30-10-2023,
L507, 529, 505

STIMATE DOMNULE SECRETAR GENERAL,

Vă transmitem, alăturat, în original, **punctele de vedere ale Guvernului referitoare la:**
L589/2023 1. Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 151/2010 privind serviciile specializate integrate de sănătate, educație și sociale adresate persoanelor cu tulburări din spectrul autist, cu modificările și completările ulterioare (Bp. 508/2023);
L565/2023 2. Propunerea legislativă privind reglementarea unor măsuri cu privire la producția sau comerțul cu armament, muniție și material de război (Bp. 472/2023);
L507/2023 3. Propunerea legislativă pentru creșterea salariilor cadrelor didactice (Bp. 424/2023);
L529/2023 4. Propunere legislativă pentru completarea art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/2005 privind conchediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate (Bp. 449/2023);
L505/2023 5. Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, precum și a Legii nr. 288/2015 privind votul prin corespondență (Bp. 422/2023).

Cu deosebită considerație,

NINI SĂPUNARU

SECRETAR DE STAT

PRIM MINISTRU

Biroul permanent al Senatului

L...565..., 30.10.2023

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă privind reglementarea unor măsuri cu privire la producția sau comerțul cu armament, muniție și material de război*, inițiată de doamna senator PNL Nicoleta Pauliuc (**Bp.472/2023**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare implementarea măsurilor pentru protecția intereselor esențiale de securitate ale României și care se referă la producția sau comerțul cu armament, muniție și material de război, prin aplicarea art. 346 din *Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene*.

Astfel, se propune înființarea Agenției pentru Operațiuni Compensatorii.

De asemenea, se propune reglementarea unor măsuri care vizează:

- aprobarea de către Consiliul Suprem de Apărare a Țării, a Regulamentului de organizare și funcționare, regulamentului privind remunerarea membrilor Comitetului de Coordonare și a personalului Agenției pentru Operațiuni Compensatorii (Agenția) - alin.(1) al art.43;

- stabilirea salarizării personalului Agenției și a celorlalte drepturi exclusiv în condițiile Legii nr.53/2003 - *Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, precum și exceptarea de la legislația cu caracter general care vizează stabilirea drepturilor salariale colective sau individuale din sectorul bugetar - alin.(4) al art.43;

- preluarea patrimoniului *Oficiului de Compensare pentru Achiziții de Tehnică Specială* (OCATS) de către Agenție - art.50;

- desființarea OCATS la data semnării protocolului de predare-preluare
- art.51;
- modificarea *Legii-cadru nr.153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare*, în sensul incluziei Agenției printre instituțiile cărora nu le sunt aplicabile prevederile acestei legi (Banca Națională a României, Autoritatea de Supraveghere Financiară etc.) - art.55.

II. Observații

Considerații generale

1. Cu caracter general și fără a contesta necesitatea perfecționării cadrului legal se observă că, deși în *Expunerea de motive* se realizează o prezentare succintă a elementelor de nouitate și de perfecționare a cadrului legal, cu toate acestea, *Expunerea de motive* nu include toate elementele prevăzute de art. 31 din *Legea 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificarea și completările ulterioare*, de ex. nefiind identificate „*principiile de bază și finalitatea reglementărilor propuse, cu evidențierea elementelor noi, concluziile studiilor, lucrărilor de cercetare, evaluărilor statistice*” și, de asemenea, fără a fi avută în vedere, conform art. 6 alin. (3) și art. 7 din *Legea 24/2000* și o evaluare a impactului măsurilor propuse, pe baza unui studiu de impact, atât asupra domeniului contractelor și acordurilor vizate, cât și asupra activității noii instituții publice a cărei înființare se preconizează.

Semnalăm că, în privința necesității estimării impactului unor noi soluții legislative, Curtea Constituțională s-a mai pronunțat, de ex. în considerentele 80-81 din *Decizia sa nr. 139/2019*¹, ocazie cu care a constatat că absența studiului de impact este de natură să genereze neconstituționalitatea reglementării în raport cu art. 1 alin. (3) din *Constituție*.

Într-o relativ nouă orientare jurisprudențială, *Curtea Constituțională* a respins ca inadmisibile sesizările care priveau lipsa de motivare, arătând că, de principiu, nu are competența de a controla modul de redactare a expunerilor de motive ale diverselor legi adoptate, întrucât *Expunerea de motive* și cu atât mai puțin modul său de redactare nu au consacrat

---

¹ referitoare la obiecția de neconstituționalitate a Legii pentru completarea Ordonanței Guvernului nr. 13/2011 privind dobânda legală remuneratorie și penalizatoare pentru obligații bănești, precum și pentru reglementarea unor măsuri finanțier-fiscale în domeniul bancar

constituțională.

Astfel, exigențele de calitate a legii și cele privind modul de redactare a *Expunerii de motive* sunt două chestiuni diferite între care nu se poate stabili o relație cauzală. În schimb, între acestea există o relație funcțională, în sensul că *Expunerea de motive* poate ajuta la o mai bună înțelegere a dispozițiilor normative, mai ales a celor tehnice, care, prin natura lor, au un limbaj mai greu accesibil. Curtea a subliniat că nu este de competență să analizeze consistența acestei relații funcționale prin prisma modului de redactare a *Expunerii de motive* și a reținut, totodată, că un *viciu de neconstituționalitate* extrinsec al legii nu poate rezulta din chiar modul în care inițiatorul ei și-a motivat proiectul/propunerea legislativă, în condițiile în care rezultatul activității de legiferare este legea adoptată de Parlament (*DCC nr. 238/2020, DCC nr. 564/2020, DCC nr. 642/2020, DCC nr. 644/2020, DCC nr. 724/2020, DCC nr. 850/2020*).

Or, în cazul de față, *Expunerea de motive* realizează un inventar al deficiențelor cadrului legal în vigoare și, în mod corelativ include o prezentare succintă a soluțiilor legislative preconizate, fără însă a cuprinde și justificări ale acestora, a efectelor scontate și a impactului lor.

2. Cu caracter punctual, asupra *Expunerii de motive*, formulăm următoarele observații:

a). Argumentele privind necesitatea unificării reglementării era necesar să aibă în vedere faptul că, în temeiul art. 108 alin. (2) din *Constituție* orice norme la nivel de lege pot fi aplicate prin reglementări la nivel secundar, anume, hotărâri ale Guvernului și, din acest punct de vedere faptul că într-un domeniu de reglementare există mai multe hotărâri de Guvern, nu are nicio legătură cu o reglementare disparată care să necesite unificare, ci are legătură cu o modalitate de organizare a executării normelor la nivel de lege.

În acest sens, *principiul concentrării* reglementării prevăzut de art. 16 alin. (3) din *Legea 24/2000* nu poate fi absolutizat, valențele acestui principiu încetând acolo unde începe domeniul de aplicare al art. 108 alin. (2) din *Constituție*.

b). De asemenea, faptul că în cadrul *Legii 346/2006* și, respectiv, al *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2006* există câte un articol cu incidență în domeniul offset nu este de natură să ne releve o reglementare disparată, ci faptul necesar ca aceste două reglementări la nivel de lege să își coreleze domeniile de aplicare, cu cel al *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 189/2002 privind operațiunile compensatorii referitoare la contractele de achiziții pentru nevoi de apărare, ordine publică și siguranța națională, cu modificările și completările ulterioare*.

Pot fi determinate, după intrarea în vigoare a art. 346 din TFUE, în materie de producție și comerț cu armament, muniție și material de război, următoarele categorii de contracte de achiziții:

- contracte de achiziții care vizează interese esențiale de securitate,
- contracte de achiziții care nu vizează interese esențiale de securitate.

În cadrul acestor categorii este evident că putem identifica alte subcategorii, respectiv, contractele care vizează interese esențiale de securitate ce pot fi încheiate cu operatori economici sau între guverne și, mai departe, aceste două subcategorii de contracte pot include sau nu clauze *offset*.

În mod similar, în cadrul contractelor care nu vizează interese esențiale de securitate distingem între cele încheiate cu operatori economici și, respectiv, cele încheiate între guverne, iar mai apoi, mai departe aceste două subcategorii pot include sau nu clauze *offset*.

Din această perspectivă, fiecare dintre tipurile de contracte anterior menționate (fără a avea pretenția că am realizat o enumerare exhaustivă) este necesar să beneficieze de un cadru legal complet, concis și clar pentru ca aceste instrumente contractuale să nu existe doar teoretic, așa cum se identifică în *Expunerea de motive*, și anume că nivelul actual de aplicare și utilizare apare ca fiind scăzut.

Reamintim că, în *Decizia sa nr. 242/2020²*, Curtea Constituțională a reținut în privința paralelismelor legislative. „*80. Totodată, în jurisprudența sa recentă, Curtea, prin Decizia nr. 154 din 6 mai 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 398 din 15 mai 2020, paragraful 87, a statuat că un paralelism legislativ poate fi reținut în condițiile în care există „atât o suprapunere în privința obiectului de reglementare, cât și a termenelor avute în vedere de legiuitorul primar și, respectiv, delegat, fără ca legea adoptată să realizeze vreo corelare sub acest aspect cu ordonanța de urgență a Guvernului în vigoare. Nu este prevăzută vreo abrogare expresă și nici nu s-ar putea susține abrogarea implicită a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 29/2020 ca efect al intrării în vigoare a legii“.* Dacă o lege care are același obiect de reglementare cu un act normativ în vigoare nu prevede vreo dispoziție referitoare la soluționarea conflictului între aceste acte normative, generează situații de instabilitate și incoerență legislativă, cu consecințe negative asupra aplicării legii la cazurile concrete, din moment ce promovează soluții legislative necorelate cu legislația în vigoare [Decizia nr. 155 din 6 mai 2020, paragraful 73, nepublicată încă în Monitorul Oficial al României, Partea I,

---

² referitoare la obiecția de neconstituționalitate a Legii privind prelungirea mandatelor autorităților administrației publice locale

la data pronunțării prezentei decizii]. Toate aceste aspecte au dus la constatarea încălcării art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție”.

Observații punctuale

1. Din analiza **art. 1** al inițiativei legislative reiese că obiectul de reglementare al acesteia are în vedere „*măsurile pentru protecția intereselor esențiale de securitate ale României și care se referă la producția sau comerțul cu armament, muniție și material de război, prin aplicarea art. 346 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene*”, fiind vizate „*atribuirea contractelor de achiziții publice de interes esențial de securitate, atribuirea contractelor de achiziții publice de interes esențial de securitate cu clauză de compensare, introducerea clauzei de compensare în contractele privind asistența de securitate acordată de către guvernele străine, precum și încheierea și derularea contractelor de compensare și a contractelor de pre-compensare*”.

Deși prin inițiativa legislativă se urmărește reglementarea „*măsurilor pentru protecția intereselor esențiale de securitate*”, acest concept rămâne neclar, în contradicție cu normele de tehnică legislativă și cu cele constituționale.

În concret, nu se stabilește cine anume definește interesul esențial de securitate, cine face analizele/justificările ce se impun a fi efectuate în situațiile aplicării art. 346 din *Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene* (TFUE) și, pe cale de consecință, nefiind prevăzute nici înscrisurile/actele juridice care stau la baza acestor demersuri.

De asemenea, considerăm că textul **alin. (1) al art. 1** nu se corelează cu cel al **alin. (2)** al aceluiași articol, deoarece la **alin. (1)** avem cu caracter general faptul că legea „*reglementează măsurile pentru protecția intereselor esențiale de securitate ale României și care se referă la producția sau comerțul cu armament, muniție și material de război, prin aplicarea a. 346 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene*”, în timp ce la **alin. (2)** avem precizarea că de fapt legea se aplică pentru atribuirea unor contracte de achiziții publice, fiind evident că „*protecția intereselor esențiale de securitate ale României și care se referă la producția sau comerțul cu armament, muniție și material de război, prin aplicarea art. 346 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene*” constituie o sferă care este mai largă decât atribuirea unor contracte de achiziții publice.

Totodată, la **art. 1 alin. (2) lit. c)**, „*Prezenta lege nu se aplică achizițiilor publice reglementate de: c) normele procedurale specifice ale unei organizații internaționale care efectuează achiziții în propriile scopuri*

sau contractelor care trebuie acordate în conformitate cu normele respective". (subl. Ns.), sintagma evidențiată nu se corelează cu restul textului care enumera categoriile de norme procedurale cărora nu li se aplică prezenta lege și nu contractele care trebuie acordate.

Astfel, și aplicarea normelor procedurale de la lit. a) și b) va avea drept rezultat încheierea unor contracte de achiziții publice, însă prezenta lege nu se va aplica acelor contracte, din moment ce din domeniul de aplicare al legii au fost excluse de la bun început normele procedurale de atribuire.

2. Prevederea art. 2 din inițiativa legislative potrivit căreia „*actele juridice reglementate de prezenta lege sunt guvernate de principiul promovării avansului tehnologic și de principiul corelativ al protecției mediului*”, intră în contradicție cu prevederea statuată la art. 1, ce face trimitere la textul art. 346 din TFUE, a cărui aplicare nu poate avea la bază motivații economice și nici nu poate fi destinat soluționării problematicilor de mediu.

De asemenea, la art. 2 alin. (2) și art. 52 alin. (2) se includ în domeniul de aplicare al prezentului proiect:

- contracte de achiziții publice de interes esențial de securitate,
- contracte de achiziții publice de interes esențial de securitate, cu clauză de compensare,
- contracte GtoG cu clauză de compensare și
- contractele de compensare și de pre-compensare (care includ de fapt clauzele *offset* ale celoralte categorii de contracte care sunt vizate în forma cu clauze *offset*).

Observăm că inițiativa legislativă nu vizează, aşadar contracte cu operatori economici care nu vizează interese esențiale de securitate, cu sau fără clauze *offset* și nici contracte *GtoG* fără clauze *offset*.

Prin urmare, pentru aceste categorii ar trebui să existe dispoziții legale clare care să indice regulile aplicabile pentru fiecare caz în parte.

În plus, conform art. 16 alin. (1) din *Legea 24/2000* paralelismul legislativ este interzis și, normele art. 1 alin. (2) din proiect nu ar fi trebuit să fie reluate la finalul legii.

3. Dat fiind că în definiția autorității contractante la art. 3 pct. 2 lit. a) sunt incluse și autoritățile sau instituțiile publice de nivel local era necesar ca definiția propusă să fie reanalizată, deoarece, conform art. 120-122 din *Constituție*, prin autoritățile publice locale se realizează autonomia locală în comune, orașe și județe și, prin urmare, urmărirea unui interes național esențial pentru securitatea statului român nu face parte din capacitatea de

folosință a unităților administrativ-teritoriale.

De asemenea, în ceea ce privește definițiile termenilor și expresiilor prevăzute la art. 3 din inițiativa legislativă, considerăm că măsurile propuse prin aplicarea prevederilor art. 346 din TFUE nu pot avea ca beneficiar o instituție de învățământ, aşa cum rezultă din conținutul definiției termenului „*beneficiar*” de la pct. 3.

Cu privire la definirea atât a categoriilor A și B, prevăzute la pct. 6 și 7, și anume „*categoria care cuprinde domeniile [...] alte industrii civile conexe în care sunt eligibile operațiunile compensatorii prevăzute în Anexa nr. I*”, respectiv „*categoria care cuprinde domeniul protecției mediului [...]*”, cât și a multiplicatorului de compensare, prevăzut la pct. 24, semnalăm că, din perspectiva notelor de îndrumare ale Comisiei Europene (*Interpretative communication on the application of Article 296 of the Treaty in the field of defence procurement - COM/200/0779 final și Guidance Note - Offsets, Directorate General Internal Markets and Services, ref. Ares (2016)765159 12/02/2016*) și a punctelor de vedere comunicate de către reprezentanții Direcției generale pentru industria de apărare și spațiu (DG DEFIS), *offset-ul* nu este determinat automat de importanța echipamentului care trebuie achiziționat în conformitate cu interesele de securitate, ci din contră, obligațiile specifice de *offset* impuse sunt justificate de protecția intereselor esențiale de securitate.

Pentru ca o activitate de *offset* să fie în acord cu *TFUE* trebuie să îndeplinească trei condiții:

a) existența unei legături între măsura propusă și interesele esențiale de securitate;

b) necesitatea și proporționalitatea măsurii, în sensul că măsura trebuie să fie necesară pentru protecția intereselor esențiale de securitate și să nu existe altă măsură legală pentru a obține aceeași protecție (trebuie verificat că nu există nicio altă opțiune care nu încalcă tratatul și care ar putea duce la același rezultat, trebuie demonstrat că au fost analizate și alte măsuri mai puțin restrictive);

c) măsura nu trebuie să aibă efecte asupra pieței civile.

Definirea cerințelor de cooperare industrială trebuie realizată din perspectiva a ceea ce este necesar pentru protecția intereselor esențiale de securitate și nu trebuie lăsată la latitudinea contractorului care, neavând cunoștință de interesul esențial de securitate, nu poate fi abilitat să propună măsura de *offset*.

Tot din perspectiva necesității sprijinirii intereselor esențiale de securitate, s-ar impune ca măsura de *offset* să fie în corelație cu obiectul contractului, nu doar cu domeniul industrial relevant pentru contract.

Totodată, este important să fie *offset* direct, dat fiind faptul că, din perspectiva interesului esențial de securitate, ar fi foarte dificil de justificat un *offset* indirect, mai ales existența unor măsuri compensatorii ce nu sunt legate de domeniul apărării.

Pentru cerințe promovate în baza art. 346 din TFUE ce distorsionează piața civilă, ar fi necesare măsuri specifice în baza art. 348 din *TFUE*.

De asemenea, reprezentanții Comisiei Europene au recomandat excluderea factorilor de multiplicare, considerând că se pot obține rezultate mai bune prin definirea exactă a ceea ce este necesar pentru protecția interesului esențial de securitate.

La art. 3 pct. 11 și 15, definiția „*contractului de achiziție publică de interes esențial de securitate*” și, respectiv a „*contractului de compensare*” au ca prim element că aceste contracte sunt „*asimilate actelor administrative*”.

Conform art. 2 alin. (1) lit. c) și c¹⁾) din *Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare*:

„c) act administrativ - *actul unilateral cu caracter individual sau normativ emis de o autoritate publică, în regim de putere publică, în vederea organizării executării legii sau a executării în concret a legii, care dă naștere, modifică sau stinge raporturi juridice;*

c¹⁾) sunt asimilate actelor administrative, în sensul prezentei legi, și contractele încheiate de autoritățile publice care au ca obiect punerea în valoare a bunurilor proprietate publică, executarea lucrărilor de interes public, prestarea serviciilor publice, achizițiile publice; prin legi speciale pot fi prevăzute și alte categorii de contracte administrative, iar conform art. 3 alin. (1) lit.l) din *Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare* „*contract de achiziție publică - contractul cu titlu oneros, asimilat, potrivit legii, actului administrativ, încheiat în scris între unul sau mai mulți operatori economici și una ori mai multe autorități contractante, care are ca obiect execuția de lucrări, furnizarea de produse sau prestarea de servicii*”.

Așadar, în privința „*contractului de achiziție publică de interes esențial de securitate*” definiția ar fi trebuit să includă mai întâi precizarea că acest contract este un contract de achiziție publică, apoi părțile și apoi prestațiile caracteristice și, la final calificarea legală ca fiind asimilat actului administrativ.

În privința acestei asimilări, semnalăm că în dreptul comun al achizițiilor publice ea are relevanță în planul exercitării drepturilor de acces la justiție, însă, dat fiind că în materia achizițiilor publice există căi de atac și remedii speciale față de cele din contenciosul administrativ, aceste căi de

atac și remedii speciale sunt reglementate de *Legea nr. 101/2016*³.

Revenind în contextul prezentului proiect observăm că nu se face nicio corelare cu cadrul de drept comun în materia achizițiilor publice, în privința căilor de atac și a remediilor aplicabile, în timp ce, în *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011*⁴ - dreptul comun în materia contractelor de achiziții publice în domeniile apărării și securității - art. 188 din această ordonanță de urgență a realizat o corelare cu cadrul general de achiziții publice, stabilind că: „*Prevederile Legii nr. 101/2016, cu modificările și completările ulterioare, se aplică în mod corespunzător.*”

(2) *Fără a afecta prevederile alin. (1), în orice caz, un contract poate să nu fie considerat ca lipsit de efecte dacă consecințele acestui lucru ar periclită serios însăși existența unui program de apărare sau de securitate, esențial pentru interesele în materie de securitate națională*”.

Menționăm că în absența unor corelări clare cu reglementarea contenciosului administrativ și, respectiv, cu cadrul în materie de achiziții publice se pot genera premisele unor *vicii de neconstituționalitate* raportat la art. 21 și 52 din *Constituție*.

Referitor la definirea „*contractului privind asistența de securitate acordată de către un guvern străin*”, astfel cum se regăsește la pct. 13 al art.3 din inițiativa legislativă, apreciem că se impune reanalizarea și formularea definiției întrucât aceasta nu include și explicitarea sintagmei „*asistență de securitate*”.

În argumentarea acestei observații, supunem atenției faptul că, pe de o parte, art. 61 din *Legea nr. 346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării Naționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, deși utilizează sintagma menționată, nu o definește și, pe de altă parte contrar definiției de la pct.13, nu toate achizițiile GtoG implică acordarea asistenței de securitate.

La art. 3 pct. 23 definiția grupului de societăți face referire la „*poziția de control*” fără a exista criterii clare care să permită determinarea acestei poziții.

Avem în vedere că, spre exemplu, la art. 7 pct. 26 și art. 40⁵ din *Codul fiscal* sunt definite diverse modalități de determinare a poziției de control, avantajul fiind că în cazul legii fiscale există criterii legale de stabilire a poziției de control.

De asemenea, considerăm necesară analizarea și formularea textelor de la pct. 27, 28 și 32 ale art. 3, prin luarea în considerare a faptului că interesul

³ privind remedierea și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, cu modificările și completările ulterioare;

⁴ privind atribuirea anumitor contracte de achiziții publice în domeniile apărării și securității, cu modificările și completările ulterioare;

esențial de securitate nu poate avea ca scop dezvoltarea capacitaților de producție și, în niciun caz, nu poate fi aplicat prin selectarea dintr-o listă a operațiunilor alese de către contractant.

Cu alte cuvinte, interesul esențial de securitate poate fi reprezentat de o necesitate stringentă de apărare a țării care, în unele cazuri, poate conduce și la dezvoltarea capacitații de producție a armamentului, caz în care va fi o consecință, iar nu un scop.

Respectiva consecință, „*dezvoltarea unei capacitați de producție*”, izvorăște din interesul esențial de securitate și nu depășește limita satisfacerii acestuia.

În plus, aşa cum am arătat, dispozițiile art. 346 din TFUE nu sunt destinate „*soluționării impactului negativ asupra mediului*”.

La art. 3 pct. 29 paragraful de la „*Această listă include (...) apariția unor noi tipuri de echipamente*”, este lipsit de caracter normativ, contrar art.8 alin. (1) și (2) din *Legea 24/2000* care prevede că „*Proiectele de legi, propunerile legislative și celelalte proiecte de acte normative se redactează în forma prescriptivă proprie normelor juridice. (2) Prin modul de exprimare actul normativ trebuie să asigure dispozițiilor sale un caracter obligatoriu*”.

Prin urmare, considerăm că era necesară eliminarea paragrafului menționat.

4. În ceea ce privește art. 4 din inițiativa legislativă, menționăm că și aceste prevederi sunt lipsite de claritate și predictibilitate, întrucât nu sunt prezentate criteriile și/sau condițiile la care ar trebui să se raporteze autoritatea contractantă în vederea formulării propunerii motivate privind „*încadrarea sau neîncadrarea achiziției publice în prevederile art. 346 din TFUE*”.

Mai mult decât atât, este de remarcat faptul că, potrivit inițiativei legislative, în ipoteza în care autoritatea contractantă propune neîncadrarea achiziției publice în prevederile art. 346 din TFUE, Comitetul de coordonare poate dispune, potrivit art. 40 alin. (5) lit. a) pct. 2 din propunerea legislativă, măsura încheierii contractului de achiziție publică cu clauză de compensare și procedura de atribuire aferentă.

În acest context, nu se precizează însă la ce se raportează Comitetul de coordonare pentru a dispune astfel și este neclar ce se are în vedere prin utilizarea sintagmei „*procedura de atribuire aferentă*”.

Cu alte cuvinte, textul este lacunar, lăsând loc interpretărilor dacă va fi o procedură de atribuire prevăzută de *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.114/2011*, act normativ ce transpune *Directiva nr. 2009/81/CE DIRECTIVA 2009/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13*

iulie 2009 privind coordonarea procedurilor privind atribuirea anumitor contracte de lucrări, de furnizare de bunuri și de prestare de servicii de către autoritățile sau entitățile contractante în domeniile apărării și securității și de modificare a Directivelor 2004/17/CE și 2004/18/CE, sau o procedură de atribuire distinctă (nenumită), aplicabilă strict pentru această situație.

În această din urmă ipoteză, în care ar fi vorba de o procedură distinctă, nu se prevede cine o aprobă, în ce formă juridică se va materializa și ce anume trebuie să conțină.

Totodată, considerăm că o autoritate contractantă nu poate avea ca scop/intenție achiziția de pe piața internă sau externă.

De asemenea, era necesar a fi clarificat ce se înțelege din sintagma „*piața externă*”, din afara României sau din afara Uniunii Europene.

Toate aceste soluții legislative trebuie detaliate prin lege pentru că, dacă se creează o discriminare față de celelalte state membre ale UE, există riscul declanșării unor *proceduri de infringement*, în ipoteza în care se va constata o încălcare a prevederilor TFUE.

La art. 4 alin. (2) și art. 5 alin. (2) se precizează: „*Contractul încheiat fără respectarea acestei obligații este lovit de nulitate*”, cu intenția de a reglementa o sancțiune puternică și efectivă.

Cu toate acestea, semnalăm că nulitatea este cea mai severă sancțiune, însă presupune cu necesitate intervenția unei instanțe care să o constate, după ce contractul a fost încheiat.

Datorită acestui fapt există riscul ca un co-contractant să invoce faptul că a suferit prejudicii generate de comportamentul autorităților statului român care încheie un contract nul și pe care să le și câștige în justiție.

Prin urmare, se pune problema mai degrabă a unor mecanisme legale care să asigure că autoritățile contractante se vor abține de a încheia contractele cu nerespectarea măsurilor dispuse, o variantă fiind că în situația încheierii unui contract lovit de nulitate se aplică nu numai o amendă, ci se trece la recuperarea tuturor prejudiciilor cauzate statului român pe baza răspunderii personale și solidare a tuturor celor care au contribuit la încheierea contractului nul.

Din această perspectivă observăm că nu există nicio procedură de control care să ateste faptul că autoritatea contractantă respectă măsurile dispuse înainte de încheierea contractului.

5. Raportat la prevederile art. 5 din inițiativa legislativă, era necesar să fie avut în vedere că nu toate guvernele străine desfășoară operațiuni compensatorii.

Din acest motiv, la art. 61 alin. (2) din *Legea nr. 346/2006*, s-a statuat

faptul că achizițiile de produse, servicii și/sau lucrări în cadrul acordurilor sau contractelor privind asistența de securitate acordată de către guverne străine și/sau organizații internaționale se desfășoară în conformitate cu procedurile specifice stabilite de guvernele străine și/sau organizațiile internaționale care acordă asistența de securitate întrucât impunerea unor cerințe aferente acestor contracte poate conduce la imposibilitatea încheierii acestora în condițiile în care astfel de cerințe nu sunt acceptate de respectivul guvern străin.

Totodată, este de luat în considerare și faptul că achiziția realizată prin invocarea art. 346 din TFUE reprezintă o excepție procedurală diferită de excepția privind achizițiile *GtoG*, acestea fiind tratate la articole diferite în *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011*, aprobată prin *Legea nr.195/2012*, și, implicit, în *Directiva nr. 2009/81/CE*.

Mai mult decât atât, există note de îndrumare ale Comisiei Europene distincte pentru fiecare situație în parte, acestea fiind aplicabile în ipoteze juridice diferite.

În plus, nu rezultă la ce anume ar trebui să se raporteze Ministerul Apărării Naționale în vederea îndeplinirii obligației de a transmite „*o propunere motivată privind categorii și forme de operațiuni compensatorii aferente*”.

Cu alte cuvinte, nu este clar care sunt referințele care stau la baza motivării, care sunt considerente/argumentele ce pot justifica aceste propunerii și nici cum anume sunt determinate/stabilite categoriile și formele de operațiuni compensatorii ce vor face obiectul propunerii motivate.

Contractele *GtoG* pot fi contracte care să vizeze interese esențiale de securitate sau nu, iar acestea la rândul lor pot fi contracte cu *off-set* sau fără.

La art. 5 alin. (1) pare că sunt avizate doar contractele *GtoG* cu clauze *off-set*, indiferent că vizează sau nu interese esențiale de securitate.

6. La art. 6 se reglementează ceea ce urmează să includă „*clauza de compensare*”, deși această clauză nu este definită, la art. 3 pct. 15 fiind realizată definiția „*contractului de compensare*”.

Apreciem că menținerea terminologiei cu „*contract de compensare*” poate induce confuzie între acest contract și cel de achiziție publică, în funcție de context, exprimarea cu privire la aceste două contracte neputând să realizeze întotdeauna distincția necesară.

Astfel, considerăm că era necesar să se formuleze o opțiune mai întâi dacă aceste clauze *off-set* vor fi incluse în contractul de achiziție publică de la bun început sau vor face obiectul unei negocieri și, respectiv al unui act separat, distinct de contractul de achiziție publică și accesoriu acestuia.

Prin definirea „*contractului de compensare*” pare că opțiunea este pentru două instrumente diferite, în timp prin descrierea „*clauzei de compensare*” pare că aceasta se poate integra în contractul de achiziție.

Dincolo de aceste aspecte, observăm că se preconizează includerea în clauza de compensare a unei obligații și a unei condiții, deși în *Expunerea de motive* se critică, pe bună dreptate confuzia dintre condiție și obligație.

Prin urmare, conținutul clauzei de compensare ar trebui să aibă în vedere numai drepturi și obligații născute din această clauză și nu condiții.

Cu privire la condiție, observăm că mecanismul condiției rezolutorii nu este corelat cu data expirării contractului de compensare, deoarece procentul de executare a obligației de compensare nu poate fi determinat înainte de finalul contractului și atunci se ridică problema ce efect va mai avea condiția rezolutorie care, de fapt ar trebui să vizeze contractul, respectiv încheierea acestuia și nu terminarea lui.

Avem în vedere că această condiție rezolutorie este o modalitate a actului juridic.

Astfel, textul propus confundă modalitatea actului juridic cu executarea sau neexecutarea unei obligații contractuale, respectiv condiția rezolutorie cu rezoluțunea contractului pentru neexecutare sau executare necorespunzătoare, mecanisme juridice total diferite și cu scopuri eminentamente distințe.

Această necorelare cu dreptul comun, codul civil poate genera premisele unor *vicii de neconstitutionalitate* raportat la art. 44 din *Constituție*, deoarece condițiile de încheiere și executare a contractului au ca finalitate protejarea și garantarea proprietății private, justul echilibru dintre interesele părților.

În legătură cu art. 6 lit. a), semnalăm faptul că, în cuprinsul inițiativei legislative, nu am identificat criteriile care ar sta la baza determinării/stabilirii categoriilor și formelor de operațiuni compensatorii, respectiv a obligației de compensare.

7. Cu privire la expresia „*se semnează concomitent cu contractul de compensare*”, înscrisă la art. 7 din propunerea legislativă, apreciem că stipularea acestei cerințe ar crea, în multe cazuri, dificultăți prin prisma respectării acestui timp impus, foarte scurt.

8. La art. 8 din inițiativa legislativă nu se poate distinge ce va întreprinde *Agenția* cu informațiile primite.

9. Art. 10 care vizează drepturile participantului la procedura de atribuire a contractului de achiziție publică de interes esențial de securitate nu se corelează cu titlul Capitolului II care se referă la „*Operațiunile compensatorii*”.

10. La art. 14 alin. (3) și art. 27 alin. (3) era necesar să se aibă în vedere faptul că durata forței majore poate fi cunoscută numai după ce se epuizează, astfel încât să poată fi determinată durata cu care va fi necesară prelungirea contractului.

În acest sens, nu identificăm niciun fel de rațiuni pentru care să fie necesare aceste dispoziții în cadrul proiectului, pentru toate contractele funcționând fără probleme sistemul de forță majoră din dreptul comun.

11. La art. 15 alin. (3) nu se poate distinge cum se determină banca agreată de *Agenție* și în ce condiții.

De asemenea, considerăm că sintagma „*de către o bancă agreată de această*” este lipsită de claritate și predictibilitate, permitând aplicarea prevederilor în baza unor considerente subiective, iar nu obiective.

12. La art. 16, considerăm că se impune includerea în actul adițional a unor clauze, deși este posibil ca actul adițional să nu vizeze acele clauze, ci alte aspecte ale contractului. Determinarea imperativă a conținutului actului adițional poate fi de natură să genereze inflexibilitatea mecanismului contractual cu consecințe severe pentru părți mai ales în cazul unor contracte de durată mare - 7 ani.

13. La art. 17 și art. 28 se instituie regula că executarea obligației de compensare să fie urmărită de către contractant, deși contractantul este chiar debitorul acestei obligații, ceea ce este de natură să genereze un mecanism complet ineficient, nimici neputând fi judecător în propria cauză.

14. Din examinarea textului art. 18 alin. (1) din inițiativa legislativă nu se înțelege la ce se referă relația de cauzalitate între operațiunea care urmează să fie realizată și contractant, beneficiar și imputernicit, aspect generator de confuzii în interpretare și aplicare.

La art. 18 alin. (1) lit. a) și la art. 29 alin. (1) lit. a) sintagma „*existența unei relații de cauzalitate între operațiunea care urmează să fie realizată și contractant, beneficiar și imputernicit, după caz*” este din punct de vedere logic, contrară conceptului de „*relație de cauzalitate*”, deoarece raportul de cauzalitate nu poate exista decât între un fapt generator și un efect, nu între o

operațiune și o parte contractuală, deoarece partea contractuală nu poate avea sensul nici de fapt generator, nici de efect, cu atât mai puțin al operațiunii care ar urma să fie realizată.

La art. 18 alin. (1) lit. d) și la art. 29 alin. (1) lit. d) „*declarațiile pe propria răspundere ale contractantului, beneficiarului și împuternicitorului, după caz, privind luarea la cunoștință a prevederilor prezentei legi*”, încalcă *principiul fundamental de drept - nemo censem ignorare legem*, toate părțile implicate având calitatea de profesioniști și putând beneficia de ajutorul unui avocat specializat pentru a înțelege dispozițiile legale incidente.

Astfel, textul propus generează premisele unor *vicii de neconstituționalitate* raportat la art. 1 alin. (5) din *Constituție* care prevede că respectarea legii este obligatorie și nu are nicio legătură cu vreo declarație pe propria răspundere.

15. Referitor la stabilirea unui „*credit de compensare*”, reglementat la art. 19-21 din propunerea legislativă, ce poate fi excedentar și transferabil, semnalăm că o astfel de abordare nu este compatibilă cu art. 346 din TFUE, în interpretarea ce derivă și din precizările cuprinse în documentele elaborate de Comisia Europeană privind aplicarea acestui articol din tratat în domeniul achizițiilor publice în domeniul apărării.

Cu alte cuvinte, quantumul obligațiilor aferente măsurilor destinate pentru protecția interesului esențial de securitate se impune să se stabilească, de la caz la caz, prin raportare la exigentele impuse acestei derogări procedurale aplicate (art. 346 TFUE), nefiind posibilă transferarea creditului de compensare de la un contract la altul.

De asemenea, la art. 19 alin. (4) și 30 alin. (4) se face referire la „*data realizării operațiunii compensatorii*”, deși, în concret nu este determinată această dată.

16. La art. 23 alin. (1) și 36 alin. (1) se reglementează „*penalități egale cu valoarea obligației de compensare rămasă de executat*”, deși, valoarea rămasă de executat nu are cum să constituie o penalitate, ci este vorba despre o îndeplinire necorespunzătoare a obligației, caz în care prima problemă care se ridică este să existe mijloace pentru creditor de a obține totuși executarea corespunzătoare a obligației și, mai apoi, în mod accesoriu, se pune problema unor eventuale penalități pentru întârziere până la executarea obligației.

Astfel, textul propus face confuzie între penalități și executarea întocmai a obligației, scopul penalităților fiind de a stimula debitorul pentru îndeplinirea obligației și nu de a ține loc de îndeplinirea obligației ca și când

penalitățile ar reprezenta o executare în echivalent, ceea ce nu sunt.

Semnalăm că nerespectarea conținutului juridic al noțiunilor de drept civil constituie necorelări cu dreptul comun care periclitează constituționalitatea dispozițiilor analizate raportat la art. 44 din *Constituție*, creditorul având mai întâi dreptul la executarea obligației și abia apoi dreptul la penalități de întârziere.

17. Cât privește sintagma „*reducerea, în mod intențional*” de la art. 24 din propunerea legislativă, aceasta este generatoare de confuzii, fapt pentru care textul articolului este necesar a fi reanalizat și reformulat pentru a elibera orice echivoc.

18. Raportat la operațiunile pre-compensatorii, prevăzute la art. 25-36 din propunerea legislativă, menționăm că, în nicio situație, conținutul obligațiilor ce fac obiectul măsurilor destinate protejării interesului esențial de securitate nu poate fi propus de către operatorul economic, astfel cum, în mod injust, transpare din textul art. 25 alin. (2) din propunere, potrivit căruia „*în vederea încheierii contractelor de pre-compensare, operatorul economic are obligația să transmită Agenției informații despre categoriile și formele de operațiuni pre-compensatorii pe care intenționează să le efectueze*”.

În această situație nici nu se poate pune în discuție necesitatea și proporționalitatea măsurilor. aspecte ce sunt esențiale pentru justificarea incidenței art. 346 din *TFUE*.

Referitor la posibilitatea transformării creditului de pre-compensare în credit de compensare, conform ipotezei juridice de la art. 32 din propunerea legislativă, precizăm că ne menținem observațiile de mai sus aferente creditului de compensare, ce poate fi excedentar și transferabil.

19. Din analiza atribuțiilor CSAT prevăzute de *Legea 415/2002* conform cu rolul său constituțional de instituție fundamentală, observăm că acesta:

„a) analizează și/sau propune, potrivit legii, promovarea:

1. strategiei de securitate națională a României și a strategiei naționale de apărare a țării;
2. strategiei militare a României;
3. strategiilor de ordine publică și siguranță națională ale României, în raport cu răspunderile instituțiilor abilitate;
4. datelor, informărilor și evaluărilor furnizate de serviciile de informații și de celelalte structuri cu atribuții în domeniul siguranței naționale”. Or, nu identificăm niciun argument pentru care Strategia privind operațiunile

compensatorii și operațiunile pre-compensatorii care urmează să fie prezentată spre dezbatere Comisiilor parlamentare de către Agenție ar putea constitui un concept distinct de Strategia de securitate națională a României și Strategia națională de apărarea țării, mai ale că, potrivit proiectului, operațiunile compensatorii și pre-compensatorii sunt atașate unor contracte de achiziții publice de interes esențial pentru securitatea națională.

Prin urmare, apreciem că atribuția *Agenției* de la art. 28 lit. n) se suprapune parțial peste atribuțiile CSAT, o posibilă soluție fiind ca CSAT să aprobe strategia vizată și Agenția să realizeze proiectul acesteia și să o supună atenției CSAT prin membrii Comitetului de coordonare.

De asemenea, în opinia noastră, atribuția CSAT de a aproba Regulamentul privind remunerarea membrilor Comitetului de coordonare nu are nici o legătură cu rolul constituțional al CSAT prevăzut de art. 119 din Legea fundamentală.

20. Potrivit art. 37 alin. (1) se înființează Agenția, potrivit art. 51 se desființează Oficiul, și, totodată, Agenția urmează să se subordone în drepturile și obligațiile Oficiului, fără ca toate acestea să fie legate de vreo reorganizare a Oficiului.

Observăm că în cadrul *Hotărârii de Guvern nr. 1438/2009* există dispoziții similare, însă această hotărâre s-a întemeiat pe măsurile de reorganizare prevăzute de art. 5 alin. (1) din *Legea 329/2009*, modalitățile de reorganizare fiind prevăzute de art. 4 din această lege. Or, în cazul de față, la art. 37 alin. (1) se reține că *Agenția* este instituție publică cu personalitate juridică, în coordonarea primului-ministru, ceea ce nu permite determinarea cu exactitate a statutului ei juridic și nici integrarea ei în sistemul de ansamblu al autorităților administrației publice centrale prevăzut de art. 19 și urm. și art. 51 și urm. din *Codul administrativ*.

Semnalăm că, în absența unei clarificări privind înființarea Agenției și, respectiv, desființarea *Oficiului*, nu numai că reglementarea ajunge să fie lipsită de claritate și precizie, contrar art. 1 alin. (5) din *Constituție*, dar în aplicare nu se poate distinge ce se va întâmpla cu personalul Oficiului care are statut de personal contractual, conform art. 7 din *Hotărârea Guvernului nr. 1438/2009* și ale cărui drepturi sunt protejate de *Codul muncii*.

În același timp, predarea patrimoniului și a litigiilor nu se poate distinge cum se va face și între ce părți, câtă vreme *Oficiul* urmează să fie desființat la data predării, dar nu mai mult de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Astfel, dacă procedurile de numire a conducerii Agenției nu sunt finalizate în aceste 30 de zile normele nu vor putea fi aplicate.

Apreciem că nu se pune problema unei reorganizări și nici măcar a unei predări de patrimoniu, nici schimbarea denumirii unei instituții publice cu personalitate juridică și nici schimbarea coordonării acesteia nefiind modalități de reorganizare a persoanei juridice, conform dreptului comun.

Avem în vedere și că, potrivit art. 43 alin. (3) și (4), personalul Agenției va fi, de asemenea, contractual, fără a se preciza însă care este numărul posturilor.

Reamintim că unul dintre scopurile reorganizărilor realizate conform *Legii nr.329/2009* a fost de a preîntâmpina pe viitor ca normele de organizare și funcționare a unor agenții guvernamentale să ajungă să fie de nivelul legii, pentru a nu fi nevoie de fiecare dată când ar fi necesare intervenții legislative să se recurgă la prevederi tot de nivelul legii.

21. La art. 37 alin. (2) amintim că înființarea agenției ca persoană juridică presupune fie stabilirea unui sediu clar, fie reglementarea condițiilor care să conducă la stabilirea sediului, sintagma „*sediul central în municipiul București*” nefiind de natură să realizeze o determinare a sediului.

În plus, referirea la sediul central este inutilă, atâtă vreme cât nu este organizată *Agenția* cu structuri teritoriale.

Tot legat de sediu, menționăm că este de analizat o prevedere în sensul că sediul poate fi schimbat prin hotărâre de Guvern, pentru a nu realiza o reglementare la nivel de lege pentru acest aspect administrativ.

22. La art. 38 lit. h) se reglementează că Agenția investighează cazurile de forță majoră. Or, conform art. 4 lit. j) din *Legea 335/2007*, Camerele de comerț județene „*avizează existența cazurilor de forță majoră și influența acestora asupra executării obligațiilor comercianților*”, nefiind prezentate argumente pentru care să fie necesare regulile speciale preconizate.

În plus, motivul pentru care competența a fost stabilită pentru Camerele de comerț a fost tocmai pentru a se asigura o independență decizională în situația contractelor în care statul este parte, încât o parte să nu ajungă în situația de a atesta forță majoră sau de a o refuza.

La art. 38 lit. o) și p) raportul anual pare să fie prezentat și în Parlament, și către Primul-ministru până la data de 28 februarie, ceea ce poate genera dificultăți în aplicare fără a se putea stabili o ordine de prioritate.

În plus, față de atribuțiile de la lit. n) și o) se constată că se golește de conținut raportul de coordonare al Agenției cu Primul-ministrul.

23. La art. 39 alin. (6) se ridică problema cum se va soluționa situația în care președintele și vice-președinții vor fi numiți la date apropiate.

24. Cu privire la reglementarea Comitetului de coordonare, (art. 40) învederăm că nici acesta nu este încadrat în niciuna dintre structurile interne ale unei instituții publice, organ de specialitate sau autorități publice stabilite conform dreptului comun, fiind stabilit doar că el va funcționa „*în cadrul Agenției*”, fără a se cunoaște ce statut juridic are pentru a determina care sunt regulile aplicabile, capacitatea juridică și forța juridică a actelor pe care le emite.

În acest sens, reglementările de la art. 41 alin. (3)-(5) par să aibă în vedere o structură cu personalitate juridică în cadrul *Agenției*, ceea ce este lipsit de sens.

Totodată, dacă acest Comitet nu are personalitate juridică, atunci este clar că nu poate avea capacitatea de a emite acte administrative și, în general, de a-și asuma drepturi și obligații.

Tot în legătură cu art. 40 alin. (5) din propunerea legislativă, este de observat că nu există nicio prevedere în cuprinsul textului proiectului de act normativ care să statueze asupra modalității în care se iau deciziile la nivelul *Comitetului de coordonare* și nu sunt prevăzute nici aspectele relevante la care ar trebui să se raporteze Comitetul atunci când dispune „*măsura încheierii contractului de achiziție publică de interes esențial de securitate și procedura de atribuire aferentă, încadrează achiziția publică în prevederile art. 346 din TFUE*”, „*stabilește categoriile și formele de operațiuni compensatorii care se încadrează în prevederile art. 346 din TFUE*”, „*măsura includerii clauzei de compensare în contractul privind asistența de securitate acordată de către un guvern străin*” sau „*măsura încheierii de către Agenție a contractului de pre-compensare. În cazul în care stabilăște categoriile și formele de operațiuni pre-compensatorii care se încadrează în prevederile art. 346 din TFUE*”.

25. Lit. b) a alin. (4) al art. 42, apreciem că era necesar să fie eliminată, deoarece există doar două categorii de informații, cele publice care fac obiectul libertății de acces a cetățenilor și al dreptului acestora de a fi informați liber și prompt cu privire la activitatea autorităților și, respectiv informațiile clasificate care constituie excepția și, totodată, o restrângere a drepturilor cetățenilor care trebuie interpretată și aplicată restrictiv.

Existența *sui generis* a unei categorii intermediare de informații care să fie sustrasă accesului cetățenilor este contrară art. 31 din *Constituție*.

26. Potrivit prevederilor alin.(1) al art.44 din inițiativa legislativă, „*resursele financiare necesare pentru funcționarea Agenției se asigură integral din venituri proprii, care provin din tarife, cote procentuale și prețuri aferente activităților prestate de Agenție*”, iar la alin.(6) al art.44 se propune ca „*în primul an de funcționare, resursele financiare necesare pentru funcționarea Agenției se asigură integral de la bugetul de stat, prin bugetul Secretariatului General al Guvernului*”.

Având în vedere aspectele menționate, considerăm că era necesar ca în textul propunerii legislative să fie prevăzută data de la care Agenția ar urma să fie finanțată integral din venituri proprii, astfel încât aceasta să corespundă cu începutul unui exercițiu bugetar și cele două modalități de finanțare să nu coexiste într-un an calendaristic.

La alin.(2) al art.44, apreciem că este necesar să se reanalizeze trimiterea la *Ordonanța Guvernului nr.92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, întrucât acest act normativ este abrogat.

Considerăm că era necesar ca alin.(6) al art.44 să se completeze cu prevederi referitoare la calitatea de ordonator de credite pe care o va avea președintele Agenției, în perioada de un an în care va fi finanțată integral din bugetul de stat, prin bugetul Secretariatului General al Guvernului.

27. La alin.(2) al art.50, considerăm necesară reanalizarea prevederilor referitoare la protocolul de predare-preluare, având în vedere următoarele:

- în contextul în care Agenția se înființează de la începutul unui exercițiu finanțiar (atât în primul an de funcționare, când se finanțează integral de la bugetul de stat, prin bugetul Secretariatului General al Guvernului, cât și în anul în care se va finanța integral din venituri proprii) nu este necesar ca în textul inițiativei legislative să se prevadă că protocolul de predare-preluare cuprinde creditele de angajament, creditele bugetare și execuția bugetară pe anul în curs;

- în situația în care Agenția se înființează în cursul unui exercițiu bugetar există 2 perioade distincte:

- perioada în care OCATS este finanțat integral de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Economiei și până la data desființării acestuia - protocolul de predare-preluare trebuie să cuprindă și creditele de angajament, creditele bugetare și execuția bugetară pe anul în curs care se predă-preia între instituțiile publice reorganizate;
- perioada de 1 an de funcționare în care Agenția este finanțată integral de la bugetul de stat prin bugetul Secretariatului General al Guvernului și data la care Agenția devine instituție publică finanțată integral din

venituri proprii - protocolul de predare-preluare trebuie să cuprindă creditele de angajament, creditele bugetare și execuția bugetară aferentă perioadei din anul respectiv finanțată de la bugetul de stat, prin bugetul Secretariatului General al Guvernului. Creditele de angajament, creditele bugetare și execuția bugetară respectivă se preiau de către Secretariatului General al Guvernului de la Agenție.

28. Semnalăm că este necesară analizarea art.51, întrucât o instituție publică nu se poate desființa la data semnării unui protocol, ci la data prevăzută de lege.

29. Cu privire la art. 52 alin. (1) din propunerea legislativă, considerăm că, pentru acuratețe în exprimare, era necesar ca textul să facă referire la procedurile de atribuire inițiate după data intrării în vigoare a legii, iar nu la contractele de achiziție publică întrucât procedurile, iar nu contractele de achiziție publică se inițiază prin publicarea anunțului de participare/transmiterea invitației de participare.

Observația sus-menționată privind modificarea corespunzătoare a textului propunerii legislative este valabilă și pentru prevederile alin. (2) ale aceluiași articol întrucât operațiunile compensatorii sunt prevăzute în acordul de compensare ca urmare a cerințelor imperative din documentația de atribuire, aferentă procedurilor de atribuire reglementate prin prevederile *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011*.

În acest context, semnalăm faptul că cerințele privind obligativitatea operațiunilor compensatorii sunt incluse în documentația de atribuire, iar în funcție de aceste cerințe se elaborează ofertele.

Așadar, considerăm că era necesar ca textul să se raporteze la momentul inițierii procedurilor de atribuire care au stat la baza semnării contractelor de compensare.

30. Referitor la art. 53 din propunerea legislativă, în afară de faptul că semnalăm neconcordanța între titlul inițiativei și inserarea acestui articol în cuprinsul demersului legislativ, ceea ce contravine prevederilor art. 41 alin.(5) din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative. republicată, cu modificările și completările ulterioare*, reiterăm și argumentele anterior precizate prin care am evidențiat că achiziția realizată prin invocarea art. 346 din TFUE reprezintă o excepție procedurală diferită de excepția constând în achizițiile GtoG, acestea fiind reglementate la articole diferite în *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.114/2011*, având un regim juridic distinct.

Mai mult decât atât, utilizarea sintagmei care sunt reglementate prin „*lege specială*” este susceptibilă a fi interpretată că se vor emite legi distincte pentru fiecare acord/contract *GtoG* semnat.

Observația anteriferită privind nerespectarea prevederilor art. 41 alin.(5) din *Legea nr. 24/2000*, este valabilă și în cazul art. 54 și 55 din propunerea legislativă.

31. În ceea ce privește art. 54 din propunerea legislativă, apreciem ca fiind necesară analizarea și formularea textului pentru a-i oferi mai multă claritate și predictibilitate, ținând cont de faptul că, în situația aplicării art.346 din TFUE, excepțiile de la incidența prevederilor *Directivei nr.2009/81/CE* trebuie să fie minime și riguros justificate.

De asemenea, și în acest caz, utilizarea sintagmei „*care nu sunt reglementate prin lege specială*” conduce la interpretarea că se vor emite legi distincte pentru fiecare achiziție în care sunt vizate anumite măsuri pentru protecția intereselor esențiale de securitate ale României, aspect ce se impune a fi analizat.

32. Considerăm că implementarea măsurilor propuse poate conduce la un efort bugetar suplimentar.

În contextul în care România este în procedură de deficit excesiv și trebuie să își reducă deficitul bugetar, recomandăm prudență în ceea ce privește înființarea unor astfel de agenții care cresc cheltuielile bugetului general consolidat.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Domnului senator Nicolae-Ionel CIUCĂ
Președintele Senatului